

Témata k magisterské státní závěrečné zkoušce

1. Filozofie

předmět a metody filozofie; historické pohledy na povahu filozofie; vztah filozofie a vědy; vztah filozofie a náboženství; apriorismus a naturalismus; myšlenkové experimenty a experimentální filozofie; role filozofie dnes

2. Bytí

pojem bytí v dějinách filozofie; bytí a metafyzika; spor o univerzálie; bytí a existence; modální metafyzika; bytí ve fenomenologii; diskuse o pojmu bytí v analytické filozofii; kauzalita; osobní identita; povaha času

3. Poznání

teorie pravdy; teorie zdůvodnění; skepticismus; racionalismus a empirismus; apriorní a aposteriorní poznání; percepce a introspekce; zdravý rozum; internalismus a externalismus; historická epistemologie

4. Jazyk

obrat k jazyku; přirozený a ideální jazyk; smysl a význam; výroková a predikátová logika; neklasické logiky; teorie popisů a kauzální teorie reference; jazykové hry a řečové akty; soukromý jazyk a jazyk myšlení; sémantický externalismus; strukturalismus

5. Vědomí

materialismus a idealismus; vědomí ve fenomenologii; vědomé a nevědomé v psychoanalýze; monismus a dualismus; redukcionismus a antiredukcionismus; umělá inteligence; těžký problém vědomí

6. Morálka

metaetika; normativní etika; deskriptivní etika; aplikovaná etika; zdůvodnění v etice; deskripce a preskripce; morální jednání a rozhodování; autonomní a heteronomní morálka; evoluce morálky; naturalistický omyl

7. Svoboda

pojem svobody v existencialismu; pozitivní a negativní svoboda; svobodná vůle a determinismus; kompatibilismus a inkompatibilismus; svobodná vůle a odpovědnost; fikcionalismus; náboženství a svobodná vůle

8. Společnost

teorie společenské smlouvy; principy a problémy demokracie; utopie; dělba moci; směry politické filozofie; liberalismus a konzervatismus; dějiny marxismu; filozofie dějin; historicismus; filozofie a sociologie

9. Náboženství

filozofická reflexe náboženství; filozofie a teologie; problém víry; spory o existenci boha; apriorní a aposteriorní důkazy boží existence; teodicea; morálka a náboženství; náboženství a věda

10. Věda

povaha a vznik vědy; přírodní a společenské vědy; vědecká metoda; problém indukce; problém demarkace vědy a pseudovědy; vědecké revoluce; vědecký realismus a antirealismus; vědecký status matematiky; filozofie fyziky; filozofie biologie

Pokyny ke zkoušce:

Otázky ke státním magisterským zkouškám představují tzv. „klíčová slova“, která mají posloužit jako základní rámec pro samostatnou přípravu v okruhu, který klíčové slovo vymezuje. Studenti si připraví vystoupení tak, aby byli schopni samostatně hovořit třicet minut. Potom bude následovat patnáctiminutová diskuse.

Otázku je možno zpracovat historicky (např. v otázce „Morálka“ podat přehled etických koncepcí od antiky až po současnost), nebo se zaměřit na jednu reprezentativní osobu či pojem (např. kategorického imperativu u Kanta), nebo se pokusit o konfrontaci stanovisek (např. autonomní versus heteronomní morálka), případně o úplně samostatnou úvahu. Historicky volená témata musí obsahovat kritické zhodnocení, nemohou být jen učebnicovým přehledem. Důležité vždy je, aby na úvod svého vystoupení studenti komisi se svým záměrem seznámili a aby nejprve podali stručnou strukturu svého vystoupení.

Studenti si vylosují jednu otázku. Komise klade vedle věcné správnosti velký důraz na koncepci, na schopnost rozvrhnout si obsah odpovědi, argumentovat, podat ucelený přehled s úvodem a shrnutím, kriticky myslet atp.